

Situació d'aprenentatge¹

Títol	La pell que habitem
Curs (nivell educatiu)	Segon de batxillerat
Matèria/Àmbit ²	Arts Escèniques I o Arts Escèniques II Història de la Música i de la Dansa

---

¹ Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, i a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en la seva resolució que l'alumnat assoleix les competències específiques. ([Decret 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat. Article 7 \(Elements del currículum\), punt 1, apartat e](#))

² Agrupació de matèries que s'imparteixen de manera integrada.

DESCRIPCIÓ

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?³ Quin repte planteja?⁴

La vulneració del dret fonamental a l'habitatge és un fet que cada vegada veiem més acusat en la nostra societat. L'encariment de l'habitatge, la poca accessibilitat a un lloc per viure, els desnonaments, la gentrificació i el cohabitatge són conceptes que apareixen cada vegada més en els mitjans de comunicació i són realitats que estan molt presents en les nostres vides. El repte seria fer una creació escènica col·lectiva que plantegi aquesta problemàtica per convidar a la reflexió i al posicionament personal tant de l'alumnat com del públic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	<u>Matèria</u>
C4. Crear propostes escèniques i performatives, a partir de l'anàlisi i la selecció d'elements tècnics, dramàtics, expressius i plàstics, per respondre a una finalitat determinada.	Arts Escèniques
C3. Interpretar amb la veu i el cos, en un context escènic, de forma col·laborativa i compromesa, per transmetre idees, sentiments i emocions.	Arts Escèniques
C3. Expressar idees, sensacions i opinions pròpies, a través de diversos mitjans i llenguatges vinculats amb la música, les arts escèniques i la dansa, per desenvolupar l'autoconcepte, la creativitat, la imaginació i la identitat cultural.	Història de la Música i de la Dansa

³ Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

⁴ Repte: tema d'interès plantejat per l'alumnat, observació d'un fenomen, polèmica o controvèrsia entorn d'un fet, informació que crida l'atenció a la ciutadania, problemàtica que afecta la societat o l'entorn de l'alumnat, pregunta sobre un element de la realitat, recerca a partir d'un element investigable, necessitat plantejada per un agent extern, dilema que cal comprendre, manifestació artística, etc.

TRACTAMENT DELS TRES **COMPONENTS TRANSVERSALS**⁵ DE LES COMPETÈNCIES CLAU DEL BATXILLERAT

Components transversals	Concreció de les activitats
Gestió i comunicació de la informació	Activitats 8, 9, 11 i 13.
Resolució de problemes	Activitats 10, 12 i 18.
Pensament crític	Activitats 14, 15, 17 i 18.

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Objectius d'aprenentatge ⁶ Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Criteris d'avaluació ⁷ Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT ⁸
1. Desenvolupar una proposta escènica i/o performativa a partir de l'anàlisi i la selecció d'elements tècnics, dramàtics, expressius, plàstics i tecnològics per respondre a la problemàtica social de l'habitatge. (C4, Arts Escèniques)	1.1. Crear un projecte performatiu complex, incorporant elements de llenguatges no orals i tecnològics i de diferents disciplines artístiques partint de la problemàtica de l'habitatge.
2. Interpretar amb la veu i/o el cos, fent ús dels elements característics de l'espai escènic i performatiu actual per transmetre la problemàtica de l'habitatge tant en l'àmbit personal com social. (C4, Arts Escèniques)	2.1. Compondre un rol dramàtic fent ús dels elements característics de l'espai escènic i performatiu actual, a partir dels textos plantejats (recursos, entrevistes, etc.), de forma col·laborativa i compromesa.
3. Manifestar idees, sensacions i opinions pròpies, a través de diversos mitjans i llenguatges. (C3, Història de la Música i de la Dansa)	3.1. Expressar, mitjançant l'audició i l'anàlisi, l'opinió personal argumentada sobre diferents propostes musicals, amb una actitud respectuosa i empàtica.

⁵ Components transversals de les competències clau: la resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada de coneixements, la gestió i comunicació de la informació i el pensament crític.

⁶ Les competències específiques estan formulades de forma general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.

⁷ Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors. Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

⁸ El context ha d'incloure les condicions en què s'hauran d'evidenciar els aprenentatges.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	<u>Matèria</u>
1	Pràctica en actes performatius com a generació de noves realitats.	Arts Escèniques
2	Ús dels elements característics de l'espai escènic i performatiu actual.	Arts Escèniques
3	Anàlisi crítica del significat social de les arts escèniques i performatives tenint en compte la perspectiva de gènere, la identitat i la performativitat.	Arts Escèniques
4	Aplicació d'elements de les diverses tipologies bàsiques de l'espectacle performatiu: espais escènics i espais no escènics. Integració de llenguatges no orals i tecnològics.	Arts Escèniques
5	Disseny d'espectacles en espais no escènics: adaptació, equips, fases i àrees de treball.	Arts Escèniques
6	Anàlisi de propostes artístiques en el seu context històric.	Història de la Música i de la Dansa
7	Audició activa, crítica i analítica com a eina per a la recepció musical, dansística i escènica.	Història de la Música i de la Dansa

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar?, quins tipus d'agrupament realitzarem?, quins són els principals materials que necessitarem?, etc.

Estratègies metodològiques

Es tracta d'una proposta que parteix d'un tema d'interès social (la inaccessibilitat a l'habitatge) i es treballarà aplicant la metodologia activa d'indagació. Aquest procés d'indagació es promourà tant individualment ("Què és la llar per a tu?") com en grup des de la consciència de la problemàtica social ("Què implica socialment la vulneració del dret a l'habitatge?"). L'alumnat haurà de transferir les reflexions individuals i col·lectives d'aquest procés a la elaboració d'una proposta escènica de forma col·laborativa.

L'enfocament del disseny universal per a l'aprenentatge (DUA) serà present en l'enfocament global de tota la situació. Especialment, agafa rellevància en la diversitat de materials, que estan accessibles en diferents formats (escrits, audiovisuals...) i encarats a estils d'aprenentatge diversificats com el visual i l'auditiu.

Durant el desenvolupament de la situació d'aprenentatge es plantejarà una avaluació reguladora i coherent amb les competències desenvolupades i les necessitats educatives.

Agrupaments

Les agrupacions de l'alumnat seran flexibles en funció de les activitats a realitzar. Hi haurà una part de treball individual (reflexiva), una altra en parelles i grups (3 i 4 persones) i, finalment, el grup classe haurà de treballar plegat per acabar de consensuar els acords presos i portar-los a escena.

Materials

Els materials podran variar segons la proposta final de l'alumnat. Però a trets generals podran ser escenogràfics, tecnològics i audiovisuals.

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
<p>Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i></p>	<p>ACTIVITAT 4: Què saps sobre el problema de l'habitatge?</p> <p>Plantegem preguntes a l'alumnat per activar les properes recerques. Les preguntes seran: Què saps sobre el problema de l'habitatge al teu entorn? Has vist alguna producció artística o documental que parli d'aquest tema? Quin? Com era? Què penses sobre aquesta problemàtica, quina és la teva opinió?</p> <p>ACTIVITAT 5: Anàlisi de propostes escèniques interdisciplinàries</p> <p>El propòsit d'aquesta activitat és acostar l'alumnat a propostes escèniques on intervenen diferents disciplines artístiques (audiovisuals, dramàtiques, visuals...) per tal d'ampliar el seu punt de vista i d'inspiració a l'espectacle final. L'alumnat haurà de fer una recerca i després una breu presentació oral als companys i companyes.</p> <p>Proposta d'enunciat de l'activitat:</p> <p>En parelles, escolliu un dels artistes proposats a la llista. Feu una petita recerca sobre l'artista o el grup creatiu, la seva trajectòria, la seva nacionalitat...</p> <p>Escolliu una obra de l'artista o del grup tirat i descriuiu-la: materials, forma, simbologia, disciplines artístiques que hi intervenen i el que us transmet.</p> <p>Amb tota aquesta informació feu una presentació (Google Presentations, Canva...) que mostrareu a la resta del grup.</p> <p>Proposta de grups o artistes que es poden posar a la llista: Rimini Protokol, Proyecto Drama Walker – CDN, Third Rail Projects, Insectotròpics, Vitamin Arte...</p> <p>ACTIVITAT 6: La música pot convertir-se en altaveu de crítica?</p> <p>Cal treballar el valor de la música com a reflex del context social en què es viu. Conèixer exemples de propostes artístiques relativament properes que denunciïn altres injustícies socials i, per tant, ens fan prendre consciència de la capacitat de denúncia i d'altaveu de les arts. Conèixer projectes com el projecte Xiula, amb l'alumnat de sis escoles i instituts dels barris amb més desnonaments de Barcelona.</p>	<p>30 min</p> <p>1 hora</p> <p>1 hora</p>

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
	<p>Proposta d'enunciat de l'activitat:</p> <p>Individualment, llegeix aquest article, fes-ne un bon resum i després escriu un text en què donis la teva opinió argumentada sobre els temes tractats. Finalment, apunta els conceptes relacionats amb habitatge.</p> <p>Habitatge: problema i solucions - Solidàries (solidaries.org)</p> <p>ACTIVITAT 7: Reflexió sobre l'article</p> <p>Aquesta activitat serveix per introduir alguns conceptes relacionats amb l'habitatge que després s'utilitzaran per crear material escènic, audiovisual i plàstic.</p> <p>Proposta d'enunciat de l'activitat:</p> <p>Individualment o per parelles. A partir dels conceptes apareguts en l'article anterior, escull-ne un, fes-ne una recerca i elabora un document que contingui: definició, dades en el teu entorn relacionat amb aquest concepte, impacte social, referències d'autors, bibliografia i webgrafia. A l'hora de presentar el document cal tenir present que les possibles imatges que contingui hauran d'estar referenciades i amb nota a peu d'imatge.</p> <p>ACTIVITAT 8: Recerca d'habitatge</p> <p>Demaneu a l'alumnat que en petits grups faci una recerca sobre una de les problemàtiques actuals de l'habitatge: gentrificació, ocupació, cohabitatge, desnonaments, especulació... Hauran d'elaborar un document on recullin les conclusions de la seva recerca amb el format que el o la docent determini. Aquesta activitat ajuda a promoure l'autonomia en la cerca d'informació i el desenvolupament del sentit crític.</p> <p>ACTIVITAT 9: Presentació de la recerca</p> <p>L'alumnat es distribueix en grups segons el concepte triat en l'anterior activitat i preparen una presentació al grup. Després de cada presentació es farà una retroacció amb la classe.</p>	<p>30 min</p> <p>1 hora</p> <p>1 hora</p>

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
	<p>Demanarem a l'alumnat què han entès de les presentacions dels altres grups, que donin opinions assertives i que facin propostes de millora.</p> <p>ACTIVITAT 10: 'Domus': univers Sílvia Pérez Cruz</p> <p>Conèixer <i>Domus</i>, el treball de la Sílvia Pérez Cruz que tracta el tema dels desnonaments. Aprofundir en dues de les peces de la banda sonora original i elaborar una partitura coreogràfica grupal a l'estil dels referents proposats per tal de poder-la emprar com a llenguatge escènic en la proposta final.</p> <p>Proposta d'enunciat de l'activitat:</p> <p>Escull una d'aquestes tres propostes.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Busca dades sobre aspectes relacionats amb la problemàtica de l'habitatge (augment del preu dels lloguers, augment del preu de l'habitatge, nombre de persones amb rendes per càpita baixes, preus de l'habitatge per zones, nombre de persones sense llar, nombre de desnonaments, nombre d'habitatges buits...). Incorpora aquestes dades en una infografia prou atractiva que es podrà imprimir en fulls grans que serviran com a element escènic. 2. Busca retalls de diaris on es parli de notícies relacionades amb desnonaments, moviment ocupa, habitatges compartits, tipus d'habitatge, encariment dels habitatges, poca accessibilitat a l'habitatge, polítiques d'habitatge..., i amb aquests retalls fes un collage que pugui servir com a element escènic. 3. Busca notícies televisades o reportatges on apareguin els temes esmentats en les propostes anteriors i crea un muntatge audiovisual. <p>ACTIVITAT 11: Entrevistes</p> <p>Aprofundim en el tema a partir d'entrevistes que l'alumnat farà a diferents entitats i testimonis relacionats amb la problemàtica de l'habitatge, que es poden enregistrar i utilitzar com a material escènic.</p>	<p>3 hores</p> <p>2 hores</p>

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
	<p>En grups de 4 (màxim). L'alumnat ha de buscar entitats i testimonis per tal de fer una entrevista. Han de fer el disseny de les preguntes i qüestions a tractar i enregistrar l'entrevista com a material per l'espectacle final.</p> <p>ACTIVITAT 12: Compondre el rol dramàtic</p> <p>Prenent com a referent els conflictes que ens han presentat les persones a qui hem entrevistat, cada alumne compon un personatge. Per ajudar-lo a crear el seu personatge farem preguntes sobre l'impacte que els ha generat l'entrevista: Amb què empatitzes? Amb què t'has identificat més? Què et genera més neguit?... I després, farem preguntes per començar el procés de construcció del personatge: Com és el meu personatge? Quins conflictes té? És un personatge realista, abstracte...? Com camina, com es mou, com parla?...</p> <p>ACTIVITAT 13: Estructurar l'espectacle</p> <p>Recollim els materials escènics que ens semblin més interessants de tots els que han sortit. Ara necessitem ordenar-los i pensar un final (encara que sigui un final obert). Tenint en compte els personatges que hem creat, caldrà escriure de manera consensuada i cooperativa el guió de la proposta escènica.</p> <p>El guió ha de posar de manifest tots els aprenentatges adquirits tant pel que fa a la reflexió de la problemàtica de l'habitatge com als que fan referència a les característiques tècniques de la proposta: durada de l'espectacle, il·luminació, sonorització, escenografia...</p> <p>ACTIVITAT 14: Disseny de l'espai escènic</p> <p>Un cop finalitzat el guió i abans d'iniciar els assajos, cal dedicar una sessió a concretar les característiques de l'espai escènic on es durà a terme la proposta artística. Cal fer reflexionar l'alumnat sobre les implicacions narratives que té la tria d'aquest espai.</p> <p>Proposta d'enunciat de l'activitat:</p> <p>Com t'imagines l'espai escènic per fer la nostra peça? En una sala? Al carrer?</p>	<p>2-3 hores</p> <p>1 hora</p> <p>Entre 3 i 10 hores</p>

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
	<p>En grups de quatre, debateu i dibuixeu l'espai i la ubicació dels elements escenogràfics que necessiteu.</p> <p>En finalitzar la sessió, triarem una de les propostes que serà la que utilitzarem per a la representació final.</p> <p>ACTIVITAT 15: Assajos Practiquem</p>	Segons les necessitats
<p>Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i></p>	<p>ACTIVITAT 16: Reflexió sobre allò après</p> <p>Durant la situació d'aprenentatge s'haurà demanat a l'alumnat que vagi recollint en una llibreta de treball moments clau del procés d'aprenentatge: experiències impactants, adquisició de nous coneixements, desenvolupament de noves destreses i habilitats. En aquesta sessió cada alumne tria un d'aquests moments clau i el comparteix amb la resta de companys i companyes.</p> <p>Després el professor o professora donarà una rúbrica d'avaluació a cada alumne, per recollir dades sobre l'assoliment de les competències i el grau d'implicació en la situació d'aprenentatge. Aquesta rúbrica també pot incloure qüestions sobre la metodologia, el producte final, el professorat...</p>	<p>30 min</p> <p>30 min</p>
<p>Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i></p>	<p>ACTIVITAT 17: La funció</p> <p>Portarem a terme l'espectacle el dia, hora i lloc decidits. Abans farem una campanya de comunicació i de difusió de l'espectacle, i convidarem les entitats i les persones directament o indirectament implicades.</p>	Segons les necessitats
<p>Avaluació</p>	<p>Per a l'avaluació d'aquesta situació d'aprenentatge caldrà tenir presents les activitats realitzades en el procés de creació de l'espectacle final així com les habilitats i competències demostrades en la posada en escena de la funció final.</p> <p>També es pot utilitzar la següent rúbrica per avaluar el grau d'assoliment de les competències al llarg de la situació d'aprenentatge.</p>	

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS⁹

- Treball cooperatiu amb assignació específica de rols.
- Diversificació del producte final en algunes activitats.
- Treball en grups heterogenis.
- Flexibilització en la temporització de les activitats i sessions.
- Ús de bastides per fomentar la participació.

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS¹⁰ O INTENSIVS¹¹

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu

---

⁹ Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tots els alumnes. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar als i les alumnes estratègies per minimitzar les barreres de l'entorn i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

¹⁰ Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

¹¹ Les mesures i els suports intensius són específics per als i les alumnes amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de forma extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.